

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»**

**Навчально – науковий інститут економіки
Фінансово-економічний факультет
Кафедра міжнародних відносин і аудиту**

**ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
кваліфікаційної роботи ступеню магістра
(бакалавра, магістра)**

студента Глова Євген Юрійович

(ПІБ)

академічної групи 071м-22з-1

(шифр)

спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

(код і назва спеціальності)

за освітньо-професійною програмою «Облік і аудит»

(офіційна назва)

**на тему: «Організація та методика надання послуг у сфері бухгалтерського
обліку та аудиту (на прикладі ТОВ «Облік-сервіс»)»**

(назва за наказом ректора)

	Прізвище, ініціали	Оцінка	Підпис
Керівник роботи	Пашкевич М.С.		

Рецензент			
------------------	--	--	--

Нормоконтроль	Пашкевич М.С.		
----------------------	----------------------	--	--

Дніпро

2023

ЗАТВЕРДЖЕНО:
 завідувач кафедри
міжнародних відносин
і аудиту

Пашкевич М.С.
 (підпис) (прізвище, ініціали)

«__» ____ року

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу
ступеню роботи ступеню магістра
(бакалавра, магістра)

Студенту Глові Є.Ю. академічної групи 071м-22з-1
 (прізвище та ініціали) (шифр)

спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

(код і назва спеціальності)

за освітньо-професійною програмою «Облік і аудит»

(офіційна назва)

на тему:

«Організація та методика надання послуг у сфері бухгалтерського обліку та аудиту (на прикладі ТОВ «Облік-сервіс»)»

затверджену наказом ректора НТУ «Дніпровська політехніка» від _____

№ _____

Розділ	Зміст	Термін
1	ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА МЕТОДИКИ НАДАННЯ ПОСЛУГ У СФЕРІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА АУДИТУ	30.09.2023 р.
2	ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ОБЛІКУ НАДАННЯ ПОСЛУГ У СФЕРІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА АУДИТУ	31.10.2023 р.
3	ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА АУДИТУ НАДАННЯ ПОСЛУГ	30.11.2023 р.

Завдання видано

_____ (підпис керівника)

Пашкевич М.С.

(прізвище, ініціали)

Дата видачі 01.09.2023 р.

Дата подання до екзаменаційної комісії 02.12.2023 р.

Прийнято до виконання

_____ (підпис)

Глова Є.Ю.

(прізвище, ініціали)

РЕФЕРАТ

Пояснювальна записка: 63 с., 13 рис., 16 табл., 1 додаток, 26 джерел.

ПОСЛУГИ, СФЕРА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА АУДИТУ, АУТСОРСИНГ, НЕЗАЛЕЖНІСТЬ ТА ОБ'ЄКТИВНІСТЬ, ЕКСПЕРТНА КОМПЕТЕНЦІЯ, КЛІЄНТСЬКА БАЗА, КВЕД, СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ

Предмет дослідження - питання організації обліку і аудиту надання послуг у сфері бухгалтерського обліку та аудиту.

Об'єкт дослідження - система обліку і аудиту ТОВ «Облік-сервіс».

Мета роботи - обґрунтування теоретичних положень, а також розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення організації та методики надання послуг у сфері бухгалтерського обліку та аудиту.

Результати та їх новизна - удосконалення обліку надання послуг з ведення бухгалтерського обліку: використання спеціалізованого програмного забезпечення; автоматизація рутинних операцій; впровадження електронного документообігу; оптимізація процесу збору та передачі початкової інформації; регулярне навчання та професійний розвиток бухгалтерської команди. Удосконалення аудиторської діяльності: використання спеціалізованого програмного забезпечення; автоматизація рутинних операцій; впровадження електронного документообігу; оптимізація процесу збору та передачі початкової інформації; регулярне навчання та професійний розвиток бухгалтерської команди.

Практичне значення результатів роботи полягає в тому, що їх використання дає можливість розробити рекомендації з удосконалення обліку та аудиту надання послуг у сфері бухгалтерського обліку та аудиту відповідно до сучасних умов господарювання. Отримані результати спрямовані на підвищення достовірності, оперативності та аналітичності обліку ні підприємстві.

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА НАДАННЯ ПОСЛУГ У СФЕРІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА АУДИТУ	8
1.1. Характеристика діяльності ТОВ «ОБЛІК-СЕРВІС», що займається діяльністю у сфері бухгалтерського обліку й аудиту	8
1.2 Аналіз фінансового стану діяльності ТОВ «ОБЛІК-СЕРВІС»	12
1.3 SWOT-аналіз підприємства, що проводить діяльність у сфері бухгалтерського обліку й аудиту	15
Висновки до розділу 1	18
РОЗДІЛ 2 ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ОБЛІКУ НАДАННЯ ПОСЛУГ У СФЕРІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА АУДИТУ	19
2.1. Організація обліку на підприємстві платника єдиного податку з групи	19
2.2. Ведення бухгалтерського обліку на спрощеній системі оподаткування	26
2.3 Документальне оформлення надання бухгалтерських послуг	29
2.4 Методика обліку надання бухгалтерських послуг	32
2.5 Удосконалення обліку надання послуг	38
Висновки до розділу 2	40
РОЗДІЛ 3 ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА АУДИТУ НАДАННЯ ПОСЛУГ	42
3.1. Аудит та його супутні послуги	42
3.2 Нормативно-правове забезпечення аудиторської діяльності	48
3.3 Удосконалення аудиторської діяльності	52
Висновки до розділу 3	54
ВИСНОВКИ	55
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	59
ДОДАТКИ	63

ВСТУП

Актуальність теми. Тема «Організація та методика надання послуг у сфері бухгалтерського обліку та аудиту» є надзвичайно актуальною і важливою в сучасних умовах. Податкові та бухгалтерські норми регулярно змінюються, що вимагає від бухгалтерів постійного оновлення знань та навичок для правильного ведення обліку. Підприємства зобов'язані представляти точну та достовірну фінансову звітність, щоб забезпечити довіру учасників ринку та інвесторів. У сфері бухгалтерського обліку та аудиту постійно з'являються нові компанії, що змушує існуючі підприємства підвищувати якість та ефективність наданих послуг. Багатонаціональні компанії вимагають ведення обліку відповідно до міжнародних стандартів, що потребує високого рівня експертизи та знання міжнародних норм. Клієнти шукають не лише звітність, але і аналізи, консультації та рекомендації для ефективного управління своєю фінансовою діяльністю. З підвищенням ризиків у фінансовій сфері зростає значущість аудиту та контролю, щоб уникнути фінансових скандалів. Використання сучасного програмного забезпечення та автоматизованих систем дозволяє покращити ефективність обліку та аналізу даних. У світлі постійних змін, бухгалтерам необхідно постійно вдосконалювати свої навички та знання для надання високоякісних послуг.

Загалом, організація та методика надання послуг у сфері бухгалтерського обліку та аудиту є важливою складовою для забезпечення ефективності фінансової діяльності підприємств та підвищення їх конкурентоспроможності.

Дослідженням питань організації та методики надання послуг у сфері бухгалтерського обліку та аудиту займалося багато вітчизняних та зарубіжних вчених. Серед них: Ляхович Г. І., який визначав етапи здійснення бухгалтерського аутсорсингу [1], Шевчук В.Р., Кондратьєва В.Є., які досліджували передумови та переваги (недоліки) аутсорсингу послуг із внутрішнього аудиту [2], Яремко І., Гузандрова В. окреслювали аутсорсинг як інструмент ведення бухгалтерського обліку та його актуалізація в сучасних умовах [3], Лайчук С.М. розраховували ціноутворення вартості послуг

бухгалтерського аутсорсингу [4], Воронко Р.М. встановлював сутність аутсорсингу бухгалтерського обліку, сфера та можливості його використання [5].

Мета і завдання дослідження. Метою роботи є обґрунтування теоретичних положень, а також розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення організації та методики надання послуг у сфері бухгалтерського обліку та аудиту.

Для досягнення визначеної мети дипломного дослідження передбачається вирішення наступних завдань:

- розкрити теоретичні засади організація та методика надання послуг у сфері бухгалтерського обліку та аудиту;
- дослідити організацію та методику обліку надання послуг у сфері бухгалтерського обліку та аудиту;
- з'ясувати чинну методику організації аудиту надання послуг;
- надати пропозиції щодо удосконалення обліку і аудиту надання послуг в сфері бухгалтерського обліку і аудиту.

Об'єктом дослідження кваліфікаційної роботи є система обліку і аудиту ТОВ «Облік-сервіс».

Предметом дослідження є питання організації обліку і аудиту надання послуг у сфері бухгалтерського обліку та аудиту.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети, вирішення завдань використано методи:

- теоретичного аналізу та синтезу, абстрагування та конкретизації, узагальнення, порівняння, моделювання - для вивчення досвіду організації обліку і аудиту надання послуг у сфері бухгалтерського обліку та аудиту;
- бухгалтерське спостереження - для збирання первинної інформації про факти господарського життя та її реєстрація в документах;
- прогнозування та моделі регресійного аналізу - для планування взаємозв'язку показників діяльності базового підприємства.

Наукова новизна одержаних результатів визначається тим, що за характером та змістом розглянутих проблем, а також об'єктом і предметом

дослідження магістерська робота є комплексним дослідженням методології організації обліку і аудиту надання послуг у сфері бухгалтерського обліку та аудиту:

удосконалено:

- облік надання послуг в сфері бухгалтерського обліку і аудиту;
- аудит надання послуг в сфері бухгалтерського обліку і аудиту.

Практичне значення результатів роботи полягає в тому, що їх використання дає можливість розробити рекомендації з удосконалення обліку та аудиту надання послуг у сфері бухгалтерського обліку та аудиту відповідно до сучасних умов господарювання. Отримані результати спрямовані на підвищення достовірності, оперативності та аналітичності обліку ні підприємстві.

Результати дослідження, викладені у магістерській роботі, знайшли практичне застосування на ТОВ «Облік-сервіс».

Апробація результатів магістерської роботи. Результати дослідження доповідалися та обговорювалися на VI Всеукраїнської науково-практичної конференції «Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституційних змін», 26 жовтня 2023 р.

Публікації. За результатами досліджень опубліковано одна наукова праця – тези доповіді у збірниках матеріалів науково-практичної конференції.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА

НАДАННЯ ПОСЛУГ У СФЕРІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА

АУДИТУ

1.1 Характеристика діяльності ТОВ «ОБЛІК-СЕРВІС», що займається діяльністю у сфері бухгалтерського обліку й аудиту

Підприємства, які займаються діяльністю у сфері бухгалтерського обліку й аудиту, відіграють важливу роль у фінансовій системі країни та бізнес-середовищі загалом. Основні характеристики їх діяльності включають:

Таблиця 1.1

Основні аспекти діяльності підприємств, що займаються діяльністю у сфері бухгалтерського обліку й аудиту

Аспект	Характеристика
Надання бухгалтерських послуг	Ці підприємства надають клієнтам послуги з обліку та аналізу фінансової інформації. Це може включати ведення бухгалтерського обліку, складання звітності, розробку фінансових планів тощо.
Проведення аудиту	Підприємства в сфері бухгалтерського обліку та аудиту виконують аудиторські перевірки фінансової звітності підприємств з метою підтвердження її достовірності.
Додержання правових та професійних стандартів	Вони повинні дотримуватися встановлених законами та нормативами вимог, а також стандартів професійної етики та компетентності.

Продовж.табл.1.1

Незалежність та об'єктивність	Підприємства в цій сфері повинні забезпечувати незалежність від своїх клієнтів та подій, які можуть вплинути на їхню об'єктивність.
Експертна компетенція	Фахівці цих підприємств повинні мати високий рівень компетенції в області бухгалтерського обліку, фінансів, податкового права, аудиту та інших супутніх сфер.
Клієнтська база	Зазвичай, ці підприємства мають різноманітну клієнтську базу, яка може включати невеликі підприємства, великі корпорації, неприбуткові організації тощо.
Застосування сучасних технологій	У зв'язку з постійно зростаючим обсягом даних та складністю операцій, підприємства у цій галузі часто використовують сучасні інформаційні технології та програмне забезпечення для оптимізації процесів.
Розвиток інноваційних рішень	Швидкий розвиток технологій та зміни в економічних умовах вимагають постійного апгрейду та адаптації в роботі підприємств у цій сфері.

Продовж.табл.1.1

Регулювання та нагляд	Багато країн мають органи аудиторського нагляду, які регулюють та контролюють діяльність підприємств у сфері бухгалтерського обліку й аудиту.
-----------------------	---

Загалом, підприємства в цій галузі відіграють ключову роль у забезпеченні надійності та довіреності фінансової інформації, що використовується для прийняття управлінських та інвестиційних рішень. Однак, через складність сучасного бізнесу, їхні функції та відповідальність неперервно розширяються та ускладнюються.

Основні відомості ТОВ «ОБЛІК-СЕРВІС» наведені у Таблиці 1.2:

Таблиця 1.2

Основні відомості про підприємство ТОВ «ОБЛІК-СЕРВІС»

Повне найменування юридичної особи	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ОБЛІК-СЕРВІС»
Скорочена назва	ТОВ «ОБЛІК-СЕРВІС»
Код ЄДРПОУ	43460154
Дата реєстрації	21.01.2020 р.
Уповноважені особи	Карбан Алла Василівна
Розмір статутного капіталу	1 000,00 грн.
Організаційно-правова форма	Товариство з обмеженою відповідальністю
Форма власності	Недержавна власність
Контактна інформація	Дніпропетровська обл., місто Покров

Види діяльності ТОВ «ОБЛІК-СЕРВІС» наведені на Рис.1.1:

69.20 Діяльність у сфері бухгалтерського обліку й аудиту; консультування з питань оподаткування	70.22 Консультування з питань комерційної діяльності й керування
70.10 Діяльність головних управлінь (хед-офісів)	68.32 Управління нерухомим майном за винагороду або на основі контракту

Рис. 1.1 Види діяльності ТОВ «ОБЛІК-СЕРВІС»

Щодо основного виду діяльності (69.20 Діяльність у сфері бухгалтерського обліку й аудиту; консультування з питань оподаткування), то цей клас включає [6]:

- облік комерційних операцій компаній та фізичних осіб;
- підготовку або аудит фінансових рахунків;
- перевірку рахунків та підтвердження їх точності;
- складання податкових декларацій для приватних осіб або підприємств;
- консультаційні послуги та послуги з представництва клієнтів в податкових органах.

Цей клас не включає:

- роботи з оброблення даних та зведення їх у таблиці (63.11);
- консультування з питань управління щодо систем бухгалтерських систем та процедур контролю за виконанням кошторису (70.22);
- збирання рахунків, (82.91).

ТОВ «ОБЛІК-СЕРВІС» перебуває на обліку Головного управління ДПС у Дніпропетровській області з 21.01.2020 р. Система оподаткування зазначена у Таблиці 1.3:

Таблиця 1.3

Система оподаткування ТОВ «ОБЛІК-СЕРВІС»

Платник єдиного податку	
Група	3
Ставка	3%

Наведемо на Рис. 1.2 перелік послуг, що надає ТОВ «ОБЛІК-СЕРВІС»:

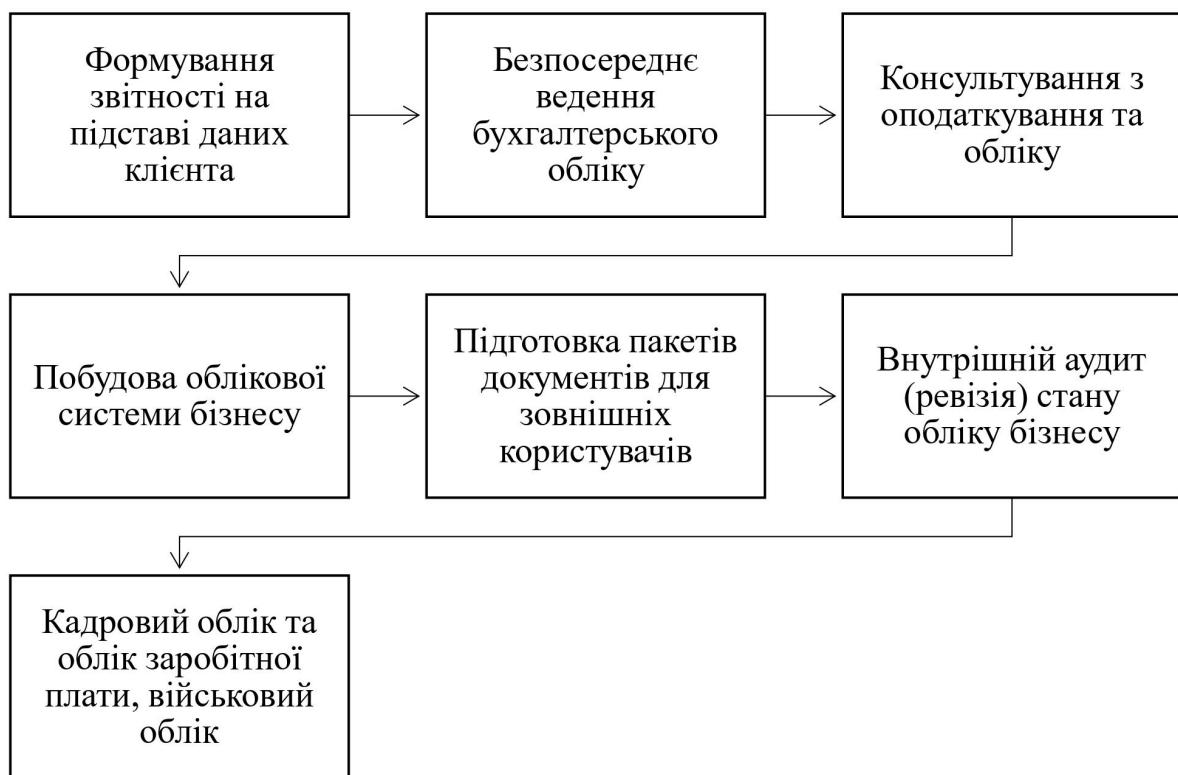

Рис. 1.2 Перелік послуг, що надає ТОВ «ОБЛІК-СЕРВІС»

1.2 Аналіз фінансового стану діяльності ТОВ «ОБЛІК-СЕРВІС»

Мета аналізу фінансового стану підприємства полягає в глибокому зрозумінні й оцінці фінансової діяльності організації з метою прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Цей аналіз спрямований на виявлення

сильних і слабких сторін, а також можливих ризиків, що впливають на фінансову стійкість та результативність підприємства [7].

Зокрема, аналіз фінансового стану дозволяє:

Оцінити ліквідність: Визначити, наскільки здатне підприємство виконати свої поточні зобов'язання за короткостроковий період.

Провести аналіз рентабельності: Визначити ефективність використання ресурсів та здатність генерувати прибуток.

Оцінити фінансовий ризик: Виявити можливі загрози, пов'язані з фінансовими показниками, які можуть вплинути на стійкість підприємства.

Визначити платоспроможність: Оцінити здатність підприємства виконати свої фінансові зобов'язання в майбутньому.

Виявити тенденції та прогнози: Аналізувати фінансові дані за певний період для виявлення тенденцій та прогнозування можливого майбутнього розвитку.

Оцінити ефективність управління активами та пасивами: Визначити, як ефективно використовуються ресурси для досягнення фінансових цілей.

Прийняти управлінські рішення: На основі результатів аналізу розробити та впровадити стратегії для покращення фінансового стану підприємства.

Наведемо дані з Балансу (Звіту про фінансовий стан) за 2022 рік (Табл.1.4, Табл.1.5):

Таблиця 1.4

Актив балансу 2022 р.

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного року, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	42.00	55.50

Продовж.табл.1.4

Гроші та їх еквіваленти	1165	27.80	12.30
Усього за розділом II	1195	69.80	67.80
Баланс	1300	69.80	67.80

Зменшення грошових коштів та валюти може вплинути на ліквідність підприємства та на фінансові показники, такі як рентабельність, оборотність капіталу та інші. Важливо враховувати ці аспекти в контексті загальної стратегії підприємства. Зменшення дебіторської заборгованості може свідчити про покращення управління кредитними ризиками та швидшу реалізацію продукції або послуг. Це може мати позитивний вплив на платоспроможність підприємства.

Таблиця 1.5

Пасив балансу 2022 р.

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного року, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1.00	1.00
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	39.90	59.10
Неоплачений капітал	1425	1.00	1.00
Усього за розділом I	1495	39.90	59.10
Розрахунки з бюджетом	1620	18.50	2.70

Продовж.табл.1.5

Розрахунки зі страхування	1625	2.40	1.80
Розрахунки з оплати праці	1630	9.00	4.20
Усього за розділом III	1695	29.90	8.70
Баланс	1900	69.80	67.80

Зменшення зобов'язань може покращити фінансову стійкість підприємства, оскільки менша кількість зобов'язань означає менше фінансових зобов'язань, які треба виплатити. Зменшення зобов'язань може знизити ризик виникнення фінансових проблем у випадку непередбачуваних обставин або економічної нестабільності. Зменшення зобов'язань може звільнити ресурси для інвестування у розвиток бізнесу, запуску нових проектів чи вдосконалення існуючих. Збільшення прибутку може свідчити про покращення ефективності ведення бізнесу, оптимізацію витрат та підвищення ефективності використання ресурсів. Збільшений прибуток може зробити підприємство більш привабливим для потенційних інвесторів та кредиторів. Проте, важливо врахувати, що збільшення прибутку може бути обумовлене різними чинниками, такими як підвищення обсягів продажів, покращення управління витратами, збільшення цін на товари чи послуги тощо.

1.3 SWOT-аналіз підприємства, що проводить діяльність у сфері бухгалтерського обліку й аудиту

Мета SWOT-аналізу для підприємства у сфері бухгалтерського обліку й аудиту полягає в ідентифікації й аналізі цих чотирьох груп факторів, щоб приймати обґрунтовані стратегічні рішення та планувати подальший розвиток [8].

WOT-аналіз (аналіз сильних і слабких сторін, можливостей і загроз) є потужним інструментом стратегічного аналізу, який дозволяє оцінити внутрішні

та зовнішні фактори, що впливають на організацію. Для підприємства, що займається бухгалтерським обліком та аудитом, мета SWOT-аналізу включає наступні аспекти (Табл.1.6):

Таблиця 1.6

**SWOT-аналіз підприємства, що проводить діяльність у сфері
бухгалтерського обліку й аудиту**

Сильні сторони (Strengths):	Слабкі сторони (Weaknesses):
<i>Високий професіоналізм та експертиза:</i> Відоме якісними послугами у галузі бухгалтерського обліку та аудиту, що відображає високий рівень компетентності та досвіду команди.	<i>Залежність від обмеженої клієнтської бази:</i> Можливий недостатній диверсифікації портфелю клієнтів, що створює ризик у разі втрати великого клієнта.
<i>Добре розвинені технологічні засоби:</i> Використання сучасних програмних засобів та технологій для ефективності та точності обробки фінансових даних.	<i>Потреба у постійному навчанні та апгрейді програмного забезпечення:</i> Швидкий темп розвитку технологій вимагає постійного навчання та оновлення програмного забезпечення.
<i>Добре побудовані клієнтські відносини:</i> Високий рівень задоволеності клієнтів, що вказує на ефективну комунікацію та надійність як партнера.	<i>Можливість впливу регуляторних змін:</i> Зміни у податковому законодавстві або нормативах можуть вплинути на діяльність підприємства.
<i>Згуртований та висококваліфікований персонал:</i> Команда має високий рівень	

<p>кваліфікації та взаємного розуміння, що сприяє продуктивній роботі.</p> <p><i>Репутація та довіра:</i> Має надійну репутацію в галузі, що є ключовим для залучення нових клієнтів та утримання існуючих.</p>	
<p>Можливості (Opportunities):</p> <p><i>Розширення географії обслуговування:</i> Відкриття нових ринків або регіонів для надання своїх послуг.</p> <p><i>Розширення спектру послуг:</i> Впровадження нових послуг у сфері консалтингу, аналізу фінансових показників тощо.</p> <p><i>Використання аналітики та машинного навчання:</i> Впровадження нових технологій для оптимізації процесів та покращення аналітичних можливостей.</p>	<p>Загрози (Threats):</p> <p><i>Зміни в законодавстві:</i> Зміни в податковому та регуляторному законодавстві, які можуть вплинути на фінансову діяльність підприємства.</p> <p><i>Зростання конкуренції:</i> З'явлення нових гравців на ринку бухгалтерського обліку та аудиту.</p> <p><i>Економічна нестабільність:</i> Зміни в економічних умовах, що можуть вплинути на попит на послуги бухгалтерського обліку та аудиту.</p>

Загалом, підприємство у сфері бухгалтерського обліку та аудиту має сильні основи в професійному рівні та репутації, проте слід приділяти увагу диверсифікації клієнтської бази та активному апгрейду технологічних засобів. Можливості для росту та розширення послуг присутні і можуть бути використані для подальшого розвитку підприємства.

Висновки до розділу 1

Дослідження теоретичних зasad організації та методики надання послуг у сфері бухгалтерського обліку та аудиту дозволило зробити наступні висновки:

1. Підприємства, які займаються діяльністю у сфері бухгалтерського обліку й аудиту, відіграють важливу роль у фінансовій системі країни та бізнес-середовищі загалом. Ці підприємства надають клієнтам послуги з обліку та аналізу фінансової інформації. Це може включати ведення бухгалтерського обліку, складання звітності, розробку фінансових планів тощо. Підприємства в цій сфері повинні забезпечувати незалежність від своїх клієнтів та подій, які можуть вплинути на їхню об'єктивність. Фахівці цих підприємств повинні мати високий рівень компетенції в області бухгалтерського обліку, фінансів, податкового права, аудиту та інших супутніх сфер.

2. Підприємства в цій галузі відіграють ключову роль у забезпеченні надійності та довіреності фінансової інформації, що використовується для прийняття управлінських та інвестиційних рішень. Однак, через складність сучасного бізнесу, їхні функції та відповідальність неперервно розширяються та ускладнюються.

3. Мета SWOT-аналізу для підприємства у сфері бухгалтерського обліку й аудиту полягає в ідентифікації й аналізі цих чотирьох груп факторів, щоб приймати обґрунтовані стратегічні рішення та планувати подальший розвиток. WOT-аналіз (аналіз сильних і слабких сторін, можливостей і загроз) є потужним інструментом стратегічного аналізу, який дозволяє оцінити внутрішні та зовнішні фактори, що впливають на організацію. Загалом, підприємство у сфері бухгалтерського обліку й аудиту має сильні основи в професійному рівні та репутації, проте слід приділяти увагу диверсифікації клієнтської бази та активному апгрейду технологічних засобів. Можливості для росту та розширення послуг присутні і можуть бути використані для подальшого розвитку підприємства.

РОЗДІЛ 2

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ОБЛІКУ НАДАННЯ ПОСЛУГ У СФЕРІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА АУДИТУ

2.1 Організація обліку на підприємстві платника єдиного податку 3 групи

Основною метою спрощеної системи оподаткування, як правило, є полегшення ведення бухгалтерського обліку, обчислення податків та складання звітності. Податок розраховується за касовим методом і поширюється попри всі кошти, що надійшли розрахунковий рахунок чи касу підприємства.

У багатьох випадках компанії, які надають послуги, обирають спрощену систему оподаткування. Компанії, які працюють у сфері торгівлі, можуть опинитися у невигідному становищі, оскільки націнки не допускаються, а витрати на єдине оподаткування не враховуються.

Краще одразу вирішити, чи потрібно сплачувати ПДВ, що можливо для третьої групи. Якщо основний покупець компанії є платником ПДВ, то їй буде нецікаво мати справу з постачальниками, які не є платниками ПДВ. Вже після початку діяльності компанія може стати платником ПДВ чи звільнитися від сплати ПДВ. Для цього необхідно подати відповідну заяву.

Ставки податку для третьої групи ТОВ на єдиному податку 2023 такі (Табл.2.1):

Таблиця 2.1

Ставки податку для третьої групи ТОВ на єдиному податку 2023

3% зі сплатою ПДВ
5% без реєстрації ПДВ

Наведемо приклад: Якщо вибрано єдине оподаткування без ПДВ. Річний дохід компанії становить менше ніж 1 млн. грн. та основним покупцем є фізична особа без ПДВ. Сума, сплачена цього кварталу, становить 300 000 грн. Для

розрахунку суми податку достатньо помножити $300\ 000 * 5\%$, щоб отримати суму податку 15000.

Одночасна сплата податку та ПДВ неможлива. Це пов'язано з тим, що перейти на спрощену систему оподаткування можна лише з наступного місяця (останнього кварталу), а на ПДВ - з кожного місяця (або з першого числа наступного місяця у разі добровільної реєстрації).

Спрощена система оподаткування у ТОВ не поширюється на такі види бізнесу (табл.2.2):

Таблиця 2.2

Види бізнесу, на яких неможна застосовувати спрощену систему оподаткування у ТОВ

Підприємства, які займаються гральним бізнесом
Підприємства, які займаються обміном грошей
Видобуток, виробництво та продаж дорогоцінних металів
Підприємства з виробництва, імпорту, експорту чи продажу товарів
Видобуток та продаж корисних копалин
Фінансово-посередницька діяльність
Надання допомоги у роботі інших підприємств чи організацій
Надання поштових (крім кур'єрських) та телекомунікаційних послуг (крім операцій, що не ліцензуються)
Продаж та аукціон предметів мистецтва та антикваріату
Організація екскурсій

Існують обмеження щодо застосування ССО:

- Іноземні організації;
- Лізингові, страхові, фінансові, кредитні організації, пенсійні, інвестиційні фонди тощо;
- Організації, які здійснюють облік цінних паперів;
- Організації, у капіталі яких менше 25% складають юридичні особи, які є платниками єдиного податку;

- Представництва та філії організацій, які не є платниками єдиного податку.

Облік та податки ТОВ на спрощеній системі оподаткування представлений у Таблиці 2.3:

Таблиця 2.3

Облік та податки ТОВ на спрощеній системі оподаткування

Облік та податки ТОВ на спрощеній системі оподаткування +ПДВ	Облік та податки ТОВ на спрощеній системі оподаткування 2023
Єдиний податок	Єдиний податок
Єдиний соціальний внесок	Єдиний соціальний внесок
Відрахування із заробітних плат	Відрахування із заробітних плат
ПДВ- Податок на додану вартість	Інше

Згідно чинному законодавству в українського бізнесу є можливість працювати на загальній системі оподаткування і платити податок на прибуток або перейти на спрощену систему оподаткування і платити єдиний податок.

Податок на прибуток – ставка 18% від отриманого прибутку (доходи мінус витрати).

Єдиний податок ділиться на 4 групи, але 1 та 2 група можуть бути тільки ФОП (табл.2.4):

Таблиця 2.4

Критерії перебування на єдиному податку 2023 р.

Група платників єдиного податку	Річний дохід, грн	Дозволена кількість працівників	Ставка		Не можуть бути платниками єп
			Звичайна	Підвищена	
1 група: фізичні особи - підприємці, які не використовують працю найманіх осіб, здійснюють виключно роздрібний продаж товарів з торговельних місць на ринках та/або провадять	1 118 900 грн	Не використовують працю найманіх осіб	не більше 10% від прожиткового мінімуму для працездатних осіб* (268,40 грн/міс)	15% — для фізосіб-підприємців у випадках, визначених <u>п. 293.4 ПКУ</u>	Згідно з <u>п. 291.5 ПКУ</u> : Підприємці та юрис особи, які здійснюють: — діяльність з організації, проведення азартних ігор, лотерей (крім їх розповсюдження),

господарську діяльність з надання побутових послуг населенню					парі (букмекерське парі, парі тоталізатора); — обмін інвалюту; — виробництво, експорт, імпорт, продаж підакцизних товарів (крім розрібного продажу паливно-мастильних матеріалів в сімностях до 20 літрів та діяльності фізичних осіб, пов'язаної з розрібним продажем пива, сидру, пері (без додання спирту) та столових вин); — видобуток, виробництво, реалізацію дорогоцінних металів і каміння, у т. ч. органогенного утворення (крім виробництва, постачання, продажу (реалізації) ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів, каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення та напівдорогоцінного каміння); — видобуток, реалізацію корисних копалин, крім реалізації корисних копалин місцевого значення;
2 група: підприємці, які здійснюють господарську діяльність з надання послуг, у тому числі побутових, платникам єдиного податку та/або населенню, виробництво та/або продаж товарів, діяльність у сфері ресторанного господарства	5 587 800 грн	не використовують працю найманіх осіб або кількість осіб, які перебувають з ними у трудових відносинах, одночасно не перевищує 10 осіб**	не більше 20% МЗП* (1340 грн/міс.)		
3 група: фізособи - підприємці , які не використовують працю найманіх осіб або кількість осіб, які перебувають з ними у трудових відносинах, не обмежена та юрособи суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми	7 818 900 грн	Не використовують працю найманіх осіб або кількість осіб, які перебувають з ними у трудових відносинах, не обмежена	Встановлюється у відсотках до доходу: — 3% доходу; — 5% доходу	Для юрособів у випадках, визначених <u>п. 293.5 ПКУ:</u> — 6% зі сплатою ПДВ; — 10% без сплати ПДВ.	

				<p>послуг фіксованого телефонного зв'язку з правом технічного обслуговування та експлуатації телекомунаційних мереж і надання в користування каналів електroz'язку (місцевого, міжміського, міжнародного), діяльність з надання послуг фіксованого телефонного зв'язку з використанням безпроводового доступу до телекомунаційної мережі з правом технічного обслуговування і надання в користування каналів електroz'язку (місцевого, міжміського, міжнародного), діяльність з надання послуг рухомого (мобільного) телефонного зв'язку з правом технічного обслуговування та експлуатації телекомунаційних мереж і надання в користування каналів електroz'язку, діяльність з надання послуг з технічного обслуговування та експлуатації телекомунаційних мереж, мереж ефірного телевізійного та радіомовлення, проводового та безпроводового радіомовлення та телемереж;</p> <p>— надання послуг пошти (крім кур'єрської діяльності) та зв'язку (крім діяльності, що не підлягає ліцензуванню);</p> <p>— продаж предметів мистецтва та антикваріату, діяльність з організації торгів (аукціонів) виробами мистецтва, предметами колекціонування або</p>
--	--	--	--	--

				<p>антикваріату;</p> <p>— організацію, проведення гастрольних заходів;</p> <p>Фізособи-підприємці, які:</p> <ul style="list-style-type: none"> — здійснюють технічні випробування та дослідження, діяльність у сфері аудиту; — надають в оренду земельні ділянки загальною площею понад 0,2 га, житлові приміщення та/або їх частини, загальна площа яких перевищує 400 кв. м, нежитлові приміщення (споруди, будівлі) та/або їх частини з загальною площею понад 900 кв. м. Страхові (перестрахові) брокери, банки, кредитні спілки, ломбарди, лізингові компанії, довірчі товариства, страхові компанії, установи накопичувального пенсійного забезпечення, інвестиційні фонди і компанії, інші фінансові установи, визначені законом; реєстратори цінних паперів; Госпісуб'єкти, у статутному капіталі яких сукупність часток, що належать юрособам, які не є платниками ЄП, дорівнює або перевищує 25%; Представництва, філії, відділення та інші відокремлені підрозділи юрособи, яка не є платником ЄП; Фізичні та юридичні особи — нерезиденти; платники податків, які на день подання заяви про реєстрацію платником ЄП мають податковий борг, крім безнадійного податкового боргу, що виник внаслідок дії обставин
--	--	--	--	---

				непереборної сили (форс-мажорних обставин).
<p>4 група: сільсько-господарські товаровиробники</p> <p>а) юрособи незалежно від організаційно-правової форми;</p> <p>б) фізособи - підприємці, які провадять діяльність виключно в межах фермерського господарства, зареєстрованого відповідно до Закону «Про фермерське господарство» за умови виконання сукупності таких вимог:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здійснюють виключно вирощування, відгодовування сільгосппродукції, збирання, вилов, переробку такої власновирощеної або відгодованої продукції та її продаж; - провадять господіяльність (крім постачання) за місцем податкової адреси; - членами фермерського господарства такої фізособи є лише члени її сім'ї у визначеній частині другої ст. 3 СКУ; - площа сільгоспугідь та/або земель водного фонду у власності та/або користуванні членів фермерського господарства не менше 2 га, але не більше 20 га 	<p>для юрособі - частка с/г товаровиробництва за попередній податковий (звітний) рік дорівнює або перевищує 75%</p>	<p>для юрособі - не обмежено</p> <p>для фізособі-підприємців - не використовують працю найманіх осіб</p>	<p>Розмір ставок податку з 1 га с/г угідь та/або земель водного фонду залежить від категорії (типу) земель, їх розташування. У відсотках бази він становить:</p> <ul style="list-style-type: none"> — для ріллі, сіножатей і пасовищ (крім ріллі, сіножатей і пасовищ, розташованих у гірських зонах та на поліських територіях, а також сільськогосподарських угідь, що перебувають в умовах закритого ґрунту) розмір ставок податку з одного гектара буде встановлено на рівні 0,95; — для ріллі, сіножатей і пасовищ, розташованих у гірських зонах та на поліських територіях, — 0,57; — для багаторічних насаджень (крім багаторічних насаджень, розташованих у гірських зонах та на поліських територіях) — 0,57; — для багаторічних насаджень, розташованих у гірських зонах та на поліських територіях, — 0,19; — для земель водного фонду ставка залишиться на рівні 2,43; — для ріллі, сіножатей і пасовищ, що перебувають у власності сільськогосподарських товаровиробників, які спеціалізуються на виробництві (вирощуванні) та переробці продукції рослинництва на закритому ґрунті, або надані їм у користування, у тому числі на умовах оренди — 6,33. 	<p>Згідно з п. 291.5-1 ПКУгосспуб'єкти:</p> <ul style="list-style-type: none"> — у яких понад 50% доходу, отриманого від продажу с/г продукції власного виробництва та продуктів її переробки, становить дохід від реалізації декоративних рослин (за винятком зрізаних квітів, вирощених на угіддях, які належать с/г товаровиробнику на праві власності або надані йому в користування, та продуктів їх переробки), диких тварин і птахів, хутряних виробів і хутра (крім хутрової сировини); — які провадять діяльність з виробництва підакцізних товарів, крім виноматеріалів виноградних (коди згідно з УКТ ЗЕД 2204 29 - 2204 30), вироблених на підприємствах первинного виноробства для підприємств вторинного виноробства, які використовують такі виноматеріали для виробництва готової продукції, вин виноградних, вин плодово-ягідних та/або напоїв медових, вироблених та розлитих у споживчу тару малими виробництвами виноробної продукції з виноматеріалів виключно власного виробництва (не придбаних), отриманих шляхом переробки плодів, ягід, винограду, меду власного виробництва, а також крім електричної енергії,

			виробленої кваліфікованими когенераційними установками та/або з відновлюваних джерел енергії (за умови, що дохід від реалізації такої енергії не перевищує 25 відсотків доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) такого суб'єкта господарювання); — які станом на 1 січня базового (звітного) року мають податковий борг, за винятком безнадійного податкового боргу, який виник внаслідок дії обставин непереборної сили (форс-мажорних обставин).
--	--	--	--

[9]

Отже, для юридичних осіб це 3я група, 3% від обороту для платників ПДВ і 5% від доходу (обороту). На єдиному податку є обмеження за видами діяльності. Також важливо контролювати річний оборот підприємства тому, що при перевищенні граничнодопустимого рівня доходу будуть не дуже приемні наслідки і доведеться вже оплатити не 5%, а 15% від суми перевищення для ФОП, і юридичним особам 3 групи - 2 ставку єдиного податку.

2.2 Ведення бухгалтерського обліку на спрощеній системі оподаткування

У п.п. 291.5.2 ПКУ сказане, що платники єдиного податку не можуть здійснювати діяльність у сфері аудиту [9]. В той же час у КВЕД-2010 діяльність з аудиту та бухобліку значиться під одним і тим самим кодом — 69.20 «Діяльність у сфері бухгалтерського обліку й аудиту; консультування з питань оподаткування». Встановимо, чи можна на єдиному податку займатися бухобліком (без аудиту).

Оскільки діяльність у сфері бухгалтерського обліку та діяльність у сфері аудиту за своєю суттю є різними видами діяльності, платники єдиного податку,

які мають намір надавати виключно бухгалтерські послуги, мають право перебувати на спрощеній системі. Такий висновок зробили самі податківці (категорія 107.03 ЗІР).

При цьому ДПСУ підказує (категорія 107.01 ЗІР): якщо в КВЕД-2010 під одним кодом йде кілька видів діяльності, серед яких є й дозволені для платників єдиного податку, і заборонені, то в заявлі на спрощенку потрібно зазначити тільки дозволений вид діяльності, а заборонений - виключити.

У нашому випадку це матиме такий вигляд: 69.20 «Діяльність у сфері бухгалтерського обліку; консультування з питань оподаткування».

Але й після того, як підприємство стане платником єдиного податку, потрібно бути уважним, в договорах із замовниками зазначати тільки бухгалтерські послуги, в жодному разі не аудиторські. Інакше позбавлять права працювати на спрощенці.

Платники єдиного податку групи 2 не мають права надавати послуги юридичним особам, які перебувають поза спрощеною системою оподаткування (п.п. 2 п. 291.4 ПКУ).

Тому, якщо підприємство бажає вести бухоблік у платника податку на прибуток, неприбуткової організації або зарубіжного замовника, вам прямий шлях до групи 3.

До бухгалтерських послуг, наприклад, належать: організація й ведення бухгалтерського обліку, відновлення бухобліку, його автоматизація, розробка наказу про облікову політику, складання фінансової звітності, складання та подання звітів до податкових органів, разові письмові або усні консультації з бухобліку та податків тощо.

На відміну від цього, до аудиторських послуг відносяться: перевірку даних бухгалтерського обліку та показників фінансової звітності з метою висловлювання незалежної думки аудитора щодо її достовірності, підтвердження коректності відображення операцій у бухгалтерському обліку, виявлення помилок, фактів шахрайства, некомpetентності, умисного перекручування звітності, надання рекомендацій з усунення порушень тощо.

Встановимо основні податки і звіти для ТОВ на єдиному податку:

- Єдиний податок - звітність поквартально 40 днів після закінчення кварталу - граничний термін подачі. (Звіт - Податкова декларація платника єдиного податку для юридичних осіб);
- ЕСВ - єдиний соціальний внесок – щомісячна звітність до 20 числа наступного місяця крайній термін подачі (Звіт про суми нарахованої заробітної плати (доходу, грошового забезпечення, допомоги, компенсації) застрахованих осіб та суми нарахованого єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування до органів доходів і зборів (додаток 4);
- ПДФО і ВС (податок на доходи фізичних осіб і військовий збір) – звітність поквартально 40 днів після закінчення кварталу - граничний термін подачі. Звіт - Податковий розрахунок сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків, і сум утриманого з них податку (ф. №1ДФ);
- Фінансова звітність - Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва 25 дн. після звітного року і подається в статистику і податкову.

Додатково органи статистики можуть запросити подавати статистичну звітність, в залежності від специфіки діяльності. При сплаті ПДВ - щомісячна звітність до 20 числа наступного місяця крайній термін подачі (звіт - Податкова декларація з податку на додану вартість), якщо подати Заяву про вибір квартального звітного (податкового) періоду – то можна подавати поквартально звіт по ПДВ.

Програми для обліку діяльності ТОВ та подачі звітності (Табл.2.5):

Таблиця 2.5

Програми для обліку діяльності ТОВ та подачі звітності

Програми для обліку діяльності ТОВ	Програми для подачі звітності ТОВ
1С (зарахований в обласних сервісах), альтернатива 1С – MASTER: Бухгалтерія, SAP Business One, АБ ОФІС, Айфін Звіт Бухгалтерія (не	Айфін Звіт, Арт Звіт, Електронний кабінет платника податків, М.Е.DOC. Соната, Приват24 для бізнесу, OPZ

містить плану рахунків), Акцент, Дебет +, Microsoft Dynamics NAV.	
--	--

2.3 Документальне оформлення надання бухгалтерських послуг

Надання послуг з ведення бухгалтерського обліку включає в себе кілька етапів та дій, спрямованих на забезпечення точного та професійного обліку фінансів підприємства.

Ось загальний опис процесу:

Етап 1. Попередня оцінка стану бухгалтерії організації

Перед складанням договору компанія-аутсорсер проводить попередню оцінку стану бухобліку фірми-замовника. Спочатку потенційний виконавець ознайомлюватися з документами компанії.

Примірний перелік документів для оцінки стану бухгалтерського обліку замовника (Рис.2.1):

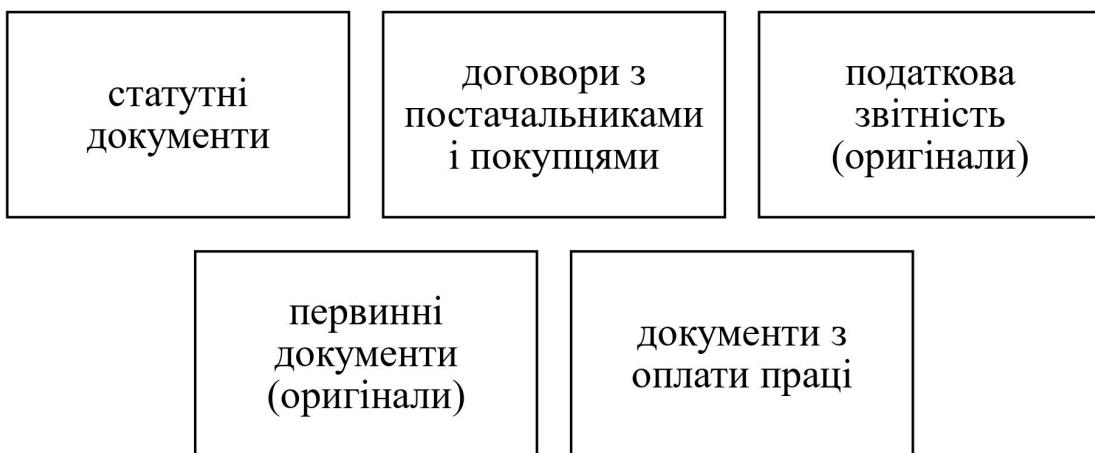

Рис.2.1 Примірний перелік документів для оцінки стану бухгалтерського обліку замовника

Після аналізу бухгалтерська компанія виносить вердикт про стан бухгалтерського обліку замовника та пропозиції щодо подальшої співпраці.

Етап 2. Укладення договору на надання бухгалтерських послуг.

Після того, як проведена оцінка стану бухобліку замовника, обговорені основні моменти співпраці, складений та узгоджений з замовником перелік послуг, настає час укладання договору. Договір на надання бухгалтерських услуг - це письмова угода двох сторін (фірми-замовника і бухгалтерської фірми-виконавця) на їх надання. Така домовленість необхідна для визначення, зміни чи припинення прав і обов'язків, які діяли між сторонами. За допомогою договору регулюються відносини, він є гарантією того, що послуги будуть надані, в ньому описані не лише права та обов'язки сторін, а й безліч інших важливих положень. Якщо знехтувати оформленням договору - наслідки у майбутньому можуть бути жахливими. При оформленні документа слід дотримуватися порядку та форми, передбачених законодавством.

За допомогою договору узгоджуються важливі положення: відповідальність за порушення, встановлення термінів надання послуг, опис порядку надання послуг, обов'язки та права сторін. Коли є договір - у судовому порядку найпростіше захистити свої права. Також договір - це важлива складова бухобліку, у ньому міститься інформація про господарську операцію.

Етап 3. Передача необхідної документації виконавцю

Закінчивши з офіційними процедурами, компанія-виконавець переходить до надання визначених договором послуг.

В договорі вказаний порядок передачі необхідних документів виконавцю. Їх склад і періодичність залежать від обраної послуги. Якщо замовник, наприклад, замовив послугу з бухгалтерського супроводу, то виконавцю передається вся первинні документи в ті дні, коли вони оформлюються.

Етап 4. Інформування замовника про стан бухобліку його компанії

Інформування замовника про стан бухобліку його фірми відбувається кілька разів за весь час співпраці. Перший раз це відбувається перед укладенням договору, коли проводиться первинна оцінка обліку замовника.

Сторонні бухгалтерські послуги нерідко розраховані на тривалий час, в таких випадках договором передбачається періодичність інформування замовника про стан бухобліку на той чи інший момент.

Якщо період надання послуги недовгий, то інформують замовника двічі: на початку співпраці і при його закінченні.

Етап 5. Подача звітності у відповідні органи

Результатом співпраці в ряді випадків (бухгалтерське супровід, відновлення бухгалтерського обліку і т. п.) стає здача звітності в контролюючі органи.

В рамках договору подається як поточна звітність, так і коригувальні звіти, а також уточнені декларації.

У більшості випадків звітність подається в електронному вигляді, точно в строк за податковим календарем.

Етап 6. Повідомлення замовника про суми нарахованих податків і зборів

Податки нараховуються та сплачуються в залежності від обраної системи оподаткування.

Аутсорсингова компанія нараховує всі необхідні податки та внески строго в терміни, передбачені законодавством. Розрахувавши податки і збори, виконавець повідомляє замовника про їх суми. Якщо потрібно, то пояснює незрозумілі моменти.

Після того, як відомості про нараховані суми доведені до замовника, складаються платіжні доручення на їх сплату.

Схема процесу наведена на Рис.2.2:

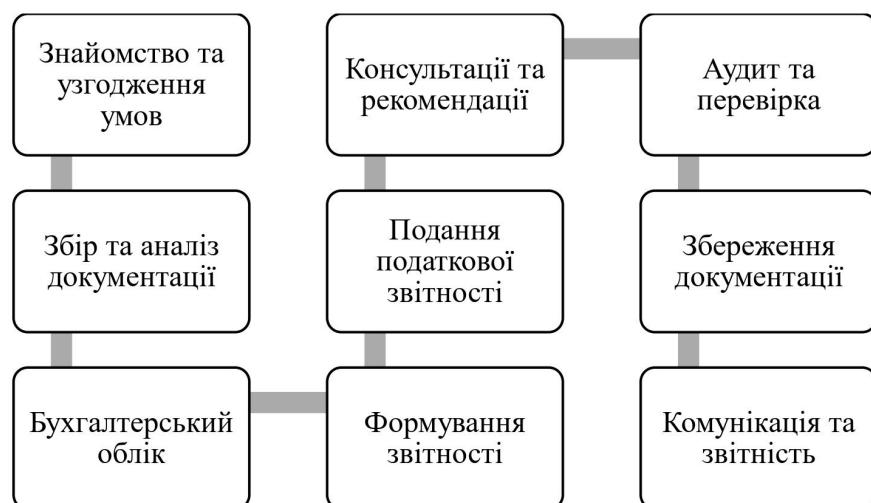

Рис.2.2 Схема процесу надання бухгалтерських послуг

Цей процес може варіюватися в залежності від конкретних потреб клієнта та специфіки бухгалтерських послуг, але загальна структура надання бухгалтерських послуг досить схожа для багатьох підприємств.

2.4 Методика обліку надання бухгалтерських послуг

Відповідно до П(С)БО 15 «Дохід», дохід - це збільшення активів або зменшення зобов'язань, що зумовлює зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків засновників), за умови, що його оцінка може бути достовірно визначена [10].

Відповідно до національних стандартів обліку, результат таких операцій може бути достовірно оцінений за наявності всіх наведених умов:

- можливості достовірної оцінки доходу;
- імовірності надходження економічних вигод від надання послуг;
- можливості достовірної оцінки ступеня завершеності на дату складання звітності;
- можливості достовірної оцінки витрат, здійснених для надання послуг та необхідних для їх завершення.

Оцінка ступеня завершеності операцій з надання послуг здійснюється:

- вивченням фактичного обсягу наданих послуг;
- вивченням питомої ваги обсягу послуг, наданих на певну дату, у загальному обсязі послуг, які мають бути надані;
- визначенням питомої ваги витрат, яких зазнає суб'єкт господарювання при надані послуг, у загальній очікуваній сумі таких витрат.

Слід відзначити, що важливою складовою облікової політики підприємств сфери послуг, які впливають на формування фінансових результатів є елемент визнання доходу.

У світовій практиці найпоширенішими методами визнання доходів є метод нарахування і касовий метод. В сучасних умовах господарювання кожен із виділених методів має свої переваги та недоліки. Відповідно до чинного законодавства, суб'єкти господарювання застосовують метод нарахувань.

Найбільш доцільним та економічно обґрунтованим є використання касового методу, оскільки він містить менше ризиків в діяльності, а також стимулює розвиток розрахункового ринку на макрорівні та прискорення оборотності оборотних коштів на мікрорівні.

Виконавець визнає дохід від надання послуг виходячи зі ступеня завершеності операції на дату балансу, якщо результат операції може бути достовірно оцінений (п. 10 П(С)БО 15). Як правило, дохід відображається в бухобліку на дату підписання акта наданих послуг або іншого документа, що підтверджує факт їх надання (п. 10, 11 П(С)БО 15).

Дохід від реалізації послуг відображається за кредитом субрахунка 703 «Дохід від реалізації робіт і послуг» [11].

За кредитом субрахунку 703 відображається збільшення (одержання) доходу, за дебетом - належна сума непрямих податків (акцизного податку, податку на додану вартість та інших, передбачених законодавством).

Субрахунок 703 «Дохід від реалізації робіт і послуг» кореспондує (Табл.2.6):

Таблиця 2.6

Кореспондуючі рахунки субрахунку 703 «Дохід від реалізації робіт і послуг»

За дебетом з кредитом рахунків:	За кредитом з дебетом рахунків:
30 «Готівка»	18 «Довгострокова дебіторська заборгованість та інші необоротні активи»
36 «Розрахунки з покупцями та замовниками»	30 «Готівка»
49 «Страхові резерви»	31 «Рахунки в банках»
63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками»	33 «Інші кошти»
64 «Розрахунки за податками й платежами»	34 «Короткострокові векселі одержані»

Продовж.табл.2.6

65 «Розрахунки за страхуванням»	36 «Розрахунки з покупцями та замовниками»
68 «Розрахунки за іншими операціями»	37 «Розрахунки з різними дебіторами»
70 «Доходи від реалізації»	49 «Страхові резерви»
76 «Страхові платежі»	63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками»
79 «Фінансові результати»	66 «Розрахунки за виплатами працівникам»
	67 «Розрахунки з учасниками»
	68 «Розрахунки за іншими операціями»
	69 «Доходи майбутніх періодів»
	70 «Доходи від реалізації»
	76 «Страхові платежі»
	79 «Фінансові результати»

Затрати на надання послуг списуються в дебет субрахунка 903 «Собівартість реалізованих робіт і послуг» [12].

За дебетом субрахунку 903 «Собівартість реалізованих робіт і послуг» відображається виробнича собівартість реалізованих послуг; за кредитом - списання в порядку закриття дебетових оборотів на рахунок 79 «Фінансові результати».

Субрахунок 903 «Собівартість реалізованих робіт і послуг» кореспондує (Табл.2.7).

Вартість послуг може бути включена до складу витрат. При цьому вид витрат – прямі (Дт 23), загальновиробничі (Дт 91), адміністративні (Дт 92), збутові (Дт 93) або інші (Дт 94) – також визначається залежно від мети використання робіт або послуг.

Таблиця 2.7

Кореспондуючи рахунки субрахунку 903 «Собівартість реалізованих робіт і послуг»

За дебетом з кредитом рахунків:	За кредитом з дебетом рахунків:
21 «Поточні біологічні активи» 23 «Виробництво» 26 «Готова продукція» 27 «Продукція сільськогосподарського виробництва» 28 «Товари» 30 «Готівка» 31 «Рахунки в банках» 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками» 47 «Забезпечення майбутніх витрат і платежів» 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками» 91 «Загальновиробничі витрати»	79 «Фінансові результати»

Наведемо приклад відображення надання бухгалтерських послуг в обліку підприємства ТОВ «ОБЛІК-СЕРВІС».

У березні 2022 року підприємство виконало такі операції: надало послуги з ведення бухгалтерського обліку замовнику на території України на суму 48000 грн.; отримало передоплату за послуги від замовника у сумі 48 000 грн. Покажемо, як відображаються ці операції в обліку (Табл.2.8).

Таблиця 2.8

Відображення в обліку надання бухгалтерських послуг

№ з/п	Зміст операції	Документ	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	Отримано передоплату за послуги від замовника	Виписка банку	311	681	48000
2	Надано послуги з ведення бухгалтерського обліку замовнику	Акт наданих послуг	361	703	48000
3	Списано на витрати затрати на надання послуг замовнику	Розрахунково- платіжна відомість працівника, розрахунок амортизації, накладні, бухгалтерська довідка	23	661, 131, 685, 20	30000
4	Віднесено до складу собівартості витрати на надання послуг з ведення бухгалтерського обліку замовнику	Бухгалтерська довідка	903	23	30000

Продовж.табл.2.8

5	Списано на фінансовий результат:				
	- дохід від надання бухгалтерських послуг	Бухгалтерська довідка	703	791	48000
	- собівартість надання бухгалтерських послуг	Бухгалтерська довідка	791	903	30000

Для обліку операцій з надання бухгалтерських послуг зазвичай використовують позамовний метод. За цим методом об'єктом калькулювання є виробниче замовлення, що відкривається на певну послугу для конкретного замовника. Тобто всі прямі витрати обліковують у розрізі встановлених статей калькуляції за окремими виробничими замовленнями.

Усі витрати, пов'язані з наданням послуг, обліковують на рахунку 23 «Виробництво». На дату підписання акта або іншого документа, що підтверджує факт надання бухгалтерських послуг, показують дохід від надання послуг (Кт 703 «Дохід від реалізації робіт і послуг»).

Отже, у бухгалтерському обліку доходи від реалізованих послуг відображаються за кредитом субрахунка 703, а витрати, пов'язані з їх наданням, – за дебетом субрахунка 903. Вартість отриманих послуг відноситься на витрати залежно від напрямку їх використання в господарській діяльності платника податків.

2.5 Удосконалення обліку надання послуг

Удосконалення обліку надання послуг з ведення бухгалтерського обліку може покращити ефективність та якість обслуговування клієнтів. Ось кілька порад щодо можливих удосконалень (Рис.2.2):

Рис. 2.2 Удосконалення обліку надання послуг

Використання сучасних бухгалтерських програм спрощує процес ведення обліку та забезпечує точність та надійність даних. Використання автоматизованих систем може допомогти у швидкому виконанні рутинних завдань, таких як внесення даних, розрахунок податків тощо. Використання електронних документів та систем обміну даними спрощує процес обробки та зберігання документації. Оптимізація процесу збору та передачі початкової інформації в частині уточнення процесу взаємодії з клієнтами для швидкого та точного збору необхідних документів та інформації. Постійне навчання та оновлення навичок у сфері бухгалтерського обліку допомагає у підвищенні кваліфікації та ефективності роботи. Постійний аналіз робочих процесів може виявити можливості для оптимізації та покращення продуктивності. Визначення

стандартів обслуговування та впровадження механізмів контролю якості допоможе забезпечити однаково високий рівень обслуговування для всіх клієнтів. Регулярна звітність щодо фінансового стану клієнта та ефективна комунікація сприяють встановленню довгострокових відносин. Визначення можливих ризиків у процесі надання послуг та розробка стратегій для їх управління.

Чіткий поділ доходів від різних видів послуг дає змогу ефективніше побудувати облік як належну інформаційну складову системи управління, що сприяє у формуванні достовірної інформації та дає можливість оперативно впливати на зміни в структурі доходів за видами послуг, а також ефективно проводити внутрішній контроль та оперативний аналіз. З цією метою пропонуємо застосовувати інтегрований підхід до робочого плану рахунків обліку, шляхом відкриття аналітичних рахунків з урахуванням особливостей діяльності та виділених нами класифікаційних ознак. Для цього до рахунка 703 «Дохід від реалізації робіт і послуг» відкрити аналітичні рахунки у розрізі структурних підрозділів і видами послуг, що надаються ними. Це дасть змогу сформувати аналітичну інформацію про суми отриманих доходів не лише за центрами відповідальності, а й за видами послуг, що надаються суб'єктом бізнесу.

Ці удосконалення можуть бути важливими для покращення продуктивності, якості та конкурентоспроможності бухгалтерської компанії в наданні послуг з ведення бухгалтерського обліку.

Висновки до розділу 2

Дослідження організації та методики обліку надання послуг у сфері бухгалтерського обліку та аудиту дозволило зробити наступні висновки:

1. Основною метою спрощеної системи оподаткування, як правило, є полегшення ведення бухгалтерського обліку, обчислення податків та складання звітності. Податок розраховується за касовим методом і поширюється попри всі кошти, що надійшли розрахунковий рахунок чи касу підприємства. У багатьох випадках компанії, які надають послуги, обирають спрощену систему оподаткування. Компанії, які працюють у сфері торгівлі, можуть opinитися у невигідному становищі, оскільки націнки не допускаються, а витрати на єдине оподаткування не враховуються.

2. До бухгалтерських послуг, наприклад, належать: організація й ведення бухгалтерського обліку, відновлення бухобліку, його автоматизація, розробка наказу про облікову політику, складання фінансової звітності, складання та подання звітів до податкових органів, разові письмові або усні консультації з бухобліку та податків тощо.

3. На відміну від цього, до аудиторських послуг відносять: перевірку даних бухгалтерського обліку та показників фінансової звітності з метою висловлювання незалежної думки аудитора щодо її достовірності, підтвердження коректності відображення операцій у бухгалтерському обліку, виявлення помилок, фактів шахрайства, некомпетентності, умисного перекручування звітності, надання рекомендацій з усунення порушень тощо.

4. Надання послуг з ведення бухгалтерського обліку включає в себе кілька етапів та дій, спрямованих на забезпечення точного та професійного обліку фінансів підприємства. Цей процес може варіюватися в залежності від конкретних потреб клієнта та специфіки бухгалтерських послуг, але загальна структура надання бухгалтерських послуг досить схожа для багатьох підприємств.

5. Для обліку операцій з надання бухгалтерських послуг зазвичай використовують позамовний метод. За цим методом об'єктом калькулювання є

виробниче замовлення, що відкривається на певну послугу для конкретного замовника. Тобто всі прямі витрати обліковують у розрізі встановлених статей калькуляції за окремими виробничими замовленнями.

6. У бухгалтерському обліку доходи від реалізованих послуг відображаються за кредитом субрахунка 703, а витрати, пов'язані з їх наданням, – за дебетом субрахунка 903. Вартість отриманих послуг відноситься на витрати залежно від напрямку їх використання в господарській діяльності платника податків.

РОЗДІЛ 3

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА АУДИТУ НАДАННЯ ПОСЛУГ

3.1 Аудит та його супутні послуги

Аудит фінансової звітності - аудиторська послуга з перевірки даних бухгалтерського обліку і показників фінансової звітності та/або консолідованої фінансової звітності юридичної особи або представництва іноземного суб'єкта господарювання, або іншого суб'єкта, який подає фінансову звітність та консолідовану фінансову звітність групи, з метою висловлення незалежної думки аудитора про її відповідність в усіх суттєвих аспектах вимогам національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, міжнародних стандартів фінансової звітності або іншим вимогам.

Аудиторська діяльність - незалежна професійна діяльність аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності, зареєстрованих у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності, з надання аудиторських послуг.

Аудитор - фізична особа, яка підтвердила кваліфікаційну придатність до провадження аудиторської діяльності, має відповідний практичний досвід та зареєстрована у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності [13].

В даний час аудиторська діяльність включає два компоненти: власне аудит (обов'язковий аудит) та супутні аудиту послуги. При цьому останні в аудиторських організаціях починають займати все більшу вагу за кількістю, видами та обсягами виконуваних послуг [14]

Аудиторські послуги, що надаються клієнтам представлені на Рис.3.1.

Для виконання супутніх аудиту послуг від виконавців вимагається професійна компетентність в області аудиту, бухгалтерського обліку, економічного аналізу, оподаткування, господарського права та економіки. Відповідно до Закону про аудиторську діяльність під супутніми аудиту послугами розуміються відмінні від аудиту послуги, пов'язані виразом у встановленій формі незалежної думки про інформацію організацій, а також такі послуги:

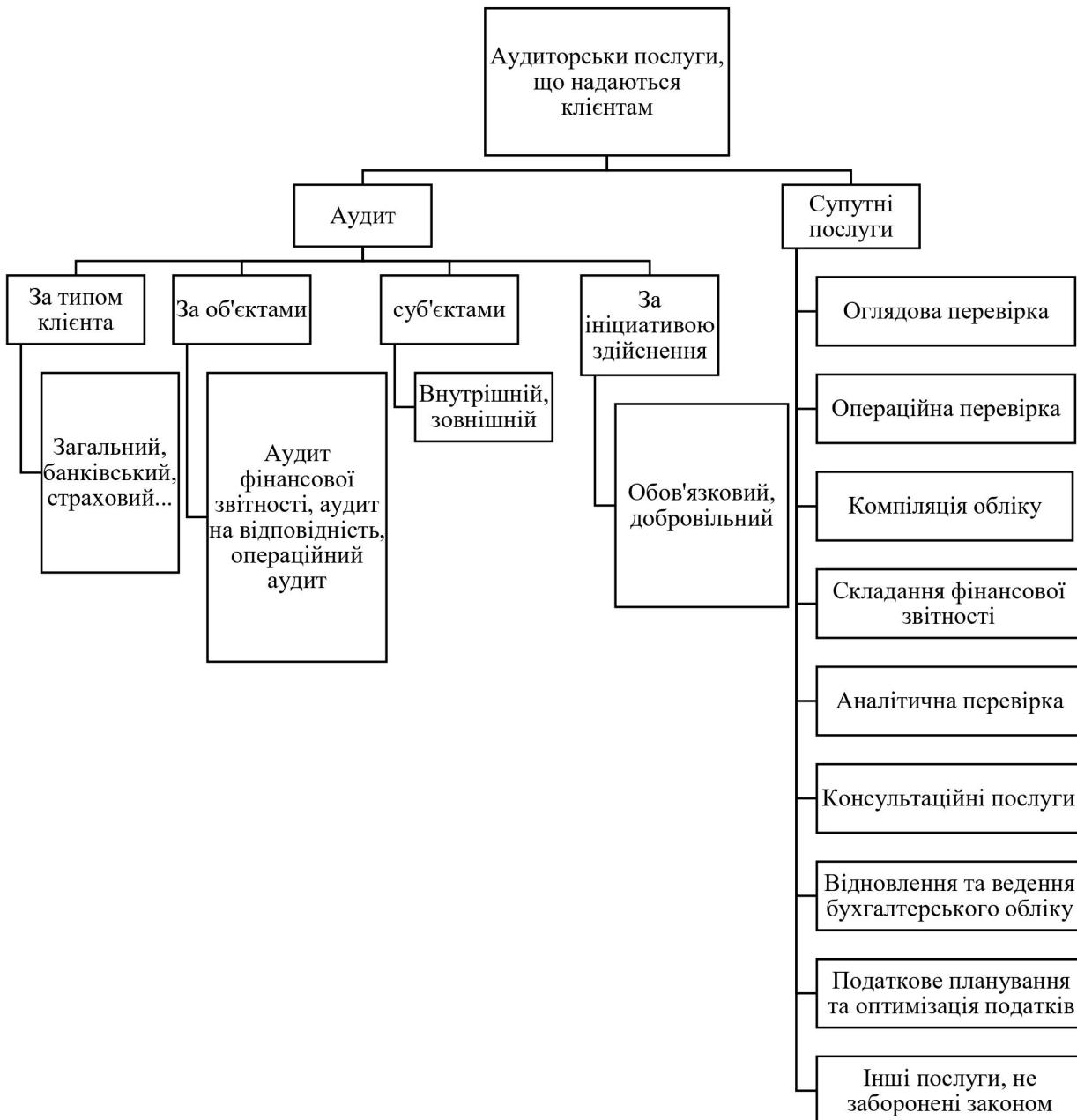

Рис.3.1. Аудиторські послуги, що надаються клієнтам

- постановка, відновлення і ведення бухгалтерського обліку, складання фінансової (бухгалтерської) звітності, бухгалтерське консультування;
- податкове консультування; аналіз фінансово-господарської діяльності організацій і індивідуальних підприємців;
- економічне, фінансове та управлінське консультування, у тому числі пов'язане з реорганізацією і приватизацією організацій;

- правове консультування, а також представництво в судових і податкових органах по податкових і митних спорах; автоматизація бухгалтерського обліку і впровадження інформаційних технологій;
- оцінка вартості майна, оцінка підприємств як майнових комплексів, а також підприємницьких ризиків;
- розробка та аналіз інвестиційних проектів, складання бізнес-планів;
- проведення узгоджених з аудіруемим особою процедур перевірки фінансової інформації, компіляції фінансової та (або) іншої інформації про організацію;
- проведення науково-дослідних та експериментальних робіт в області, пов'язаної з аудиторською діяльністю, а також поширення їх результатів, в тому числі на паперових і електронних носіях;
- навчання в установленому законодавством України порядку фахівців в областях, пов'язаних з аудиторською діяльністю;
- надання інших послуг, пов'язаних з аудиторською діяльністю.

Аудиторські організації та індивідуальні аудитори немає права здійснювати діяльність, яка зумовлює виникнення конфлікту інтересів з аудіруемим особою. Всі перераховані вище супутні аудиту послуги можуть бути умовно поділені на три групи: послуги контролю, послуги дії і консультаційні послуги. Послуги контролю мають на увазі, що аудитор контролює правильність і обґрунтованість відображення фактів господарської діяльності, нарахування податкових платежів та ін. До послуг дії відноситься, наприклад, розробка інвестиційних проектів, постановка бухгалтерського обліку, його ведення та відновлення.

З розвитком ринкових відносин консультаційні послуги стають нагальною потребою, що пояснюється тим, що ринкова економіка передбачає формування здорового конкурентного середовища, а конкурентні переваги таких фірм полягають в нововведення і кваліфікованих радах. Якщо на перших етапах економічного розвитку попит і різноманітність консультаційних послуг були незначні, то сьогодні спектр консультаційних послуг значно розширився,

представляючи собою зовнішній фінансовий аудит, бухгалтерське обслуговування, освітні, юридичні, рекрутингові послуги, забезпечення інформаційними технологіями, інжинірингові послуги, проектно-інвестиційне консультування, послуги з антикризового управління і т. п. Попит на консалтингові послуги зростає не тільки в Україні, але і у всьому світі. В даний час на ринку консультаційних послуг в Дніпрі переважають такі тенденції (Рис.3.2):

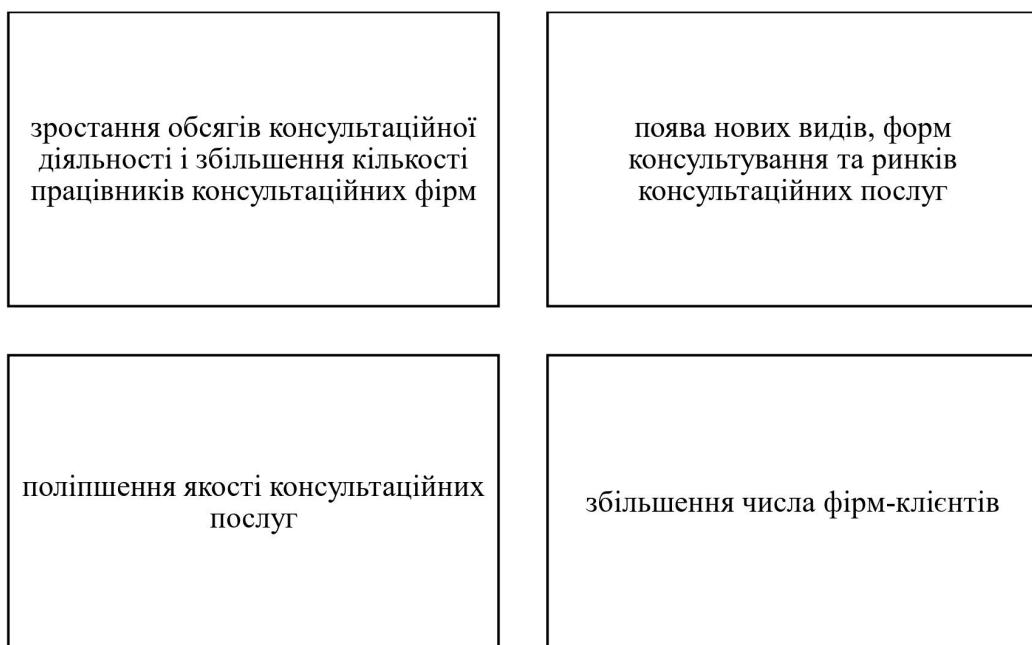

Рис.3.2 Тенденції на ринку консультаційних послуг в Дніпр

Всі супутні аудиту послуги по відношенню до обов'язкового аудиту поділяються на «сумісні» і «несумісні». При наданні сумісних послуг вони можуть бути виконані одночасно або безпосередньо перед проведенням обов'язкової перевірки; допускається також включення сумісних послуг в загальний перелік робіт за договором обов'язкового щорічного аудиту. При наданні несумісних аудиторських послуг необхідно враховувати, що обов'язковий аудит не може проводитися аудиторськими організаціями та індивідуальними аудиторами, що надавали протягом трьох років, що безпосередньо передували проведенню аудиторської перевірки, послуги з відновлення і ведення бухгалтерського обліку, а також зі складання фінансової

(бухгалтерської) звітності фізичним і юридичним особам. Це вважається порушенням принципу незалежності, так як в даному випадку аудитор причетний до складання звітності. При цьому відповідальність за дотримання принципу незалежності покладається на аудиторську організацію. Методи перевірки незалежності фахівців аудиторської організації розробляються аудиторською організацією самостійно.

Характеристика сукупних аудиту послуг представлена на Рис.3.2:

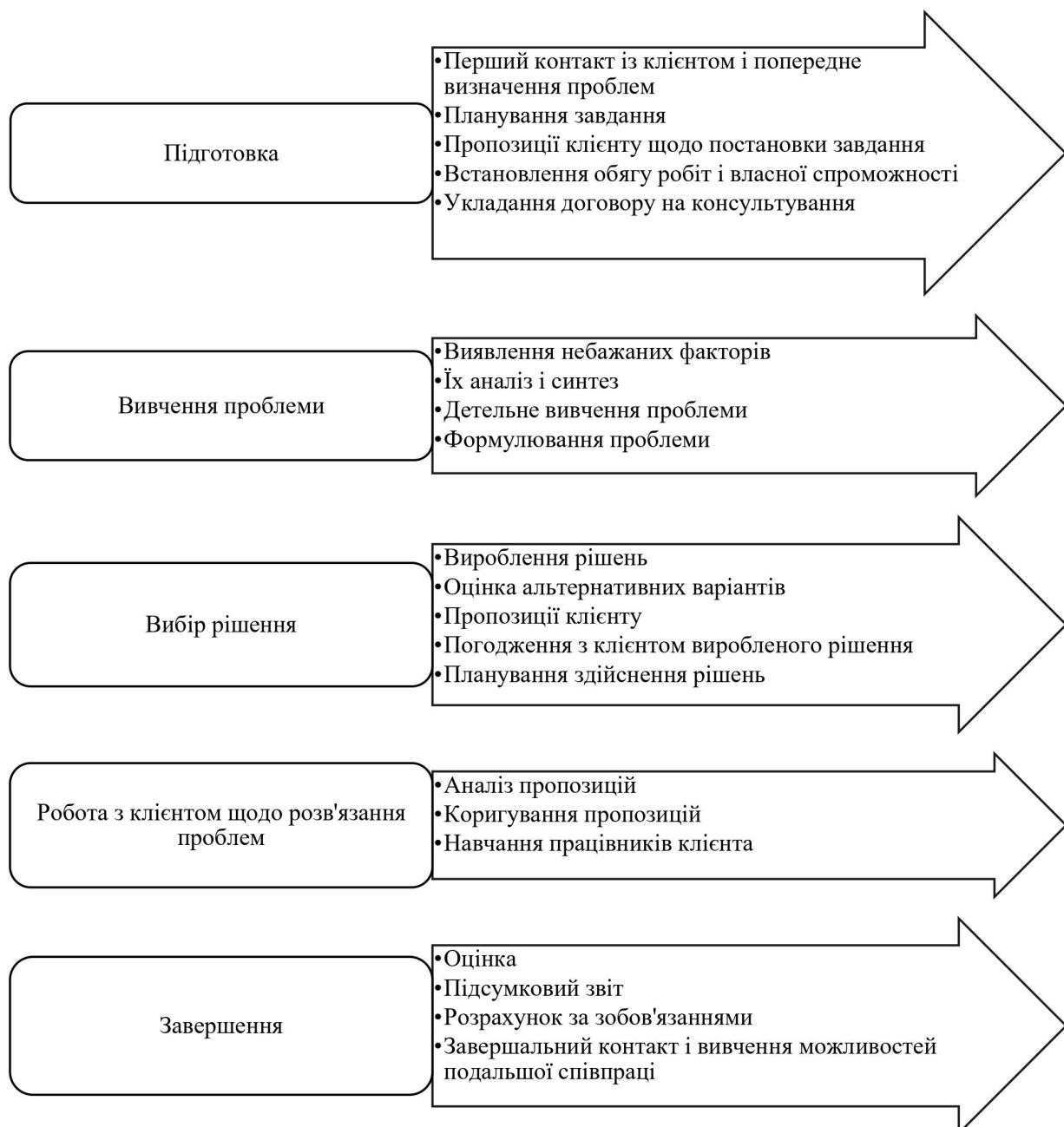

Рис. 3.2 Характеристика сукупних аудиту послуг

Супутні аудиту послуги повинні бути надані аудиторською організацією економічному суб'єкту з особливою сумлінністю і ретельністю. При наданні супутніх аудиту послуг, де це можливо, аудиторська організація повинна дотримуватися порядку визначення рівня суттєвості на основі системи базових показників. При наданні супутніх аудиту послуг аудиторська організація повинна дотримуватися порядку визначення рівня суттєвості на основі системи базових показників.

При наданні аудиторами супутніх послуг економічний суб'єкт несе відповідальність (Рис.3.3):

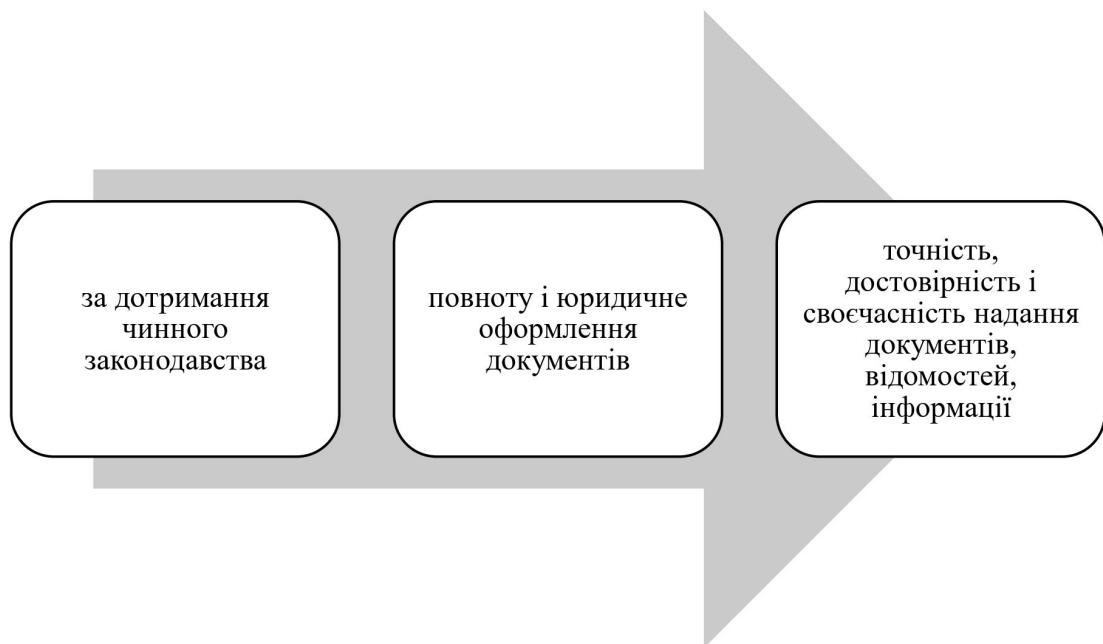

Рис. 3.3 Відповідальність економічного суб'єкту при наданні аудиторами супутніх послуг

А також будь-які обмеження можливості виконання аудиторською організацією своїх обов'язків.

Аудиторська організація несе відповідальність за якість і терміни надання супутніх аудиторських послуг згідно з чинним законодавством, а також відповідно до умов договору, що укладається між аудиторською організацією та економічним суб'єктом. Вона звільняється від відповідальності за якість надаваних супутніх аудиту послуг і терміни їх виконання в разі надання

неправдивої або неповної інформації, а також у разі затримки в її наданні з боку економічного суб'єкта.

Результатом надання супутніх аудиту послуг є документально оформлені результати у вигляді розрахунків, консультацій, письмових складених первинних документів, регістрів обліку, звітності та довідок і т. П. Крім того, аудиторська організація може оформити письмову інформацію керівництву і (або) власнику економічного суб'єкта за результатами надання супутніх аудиту послуг.

3.2 Нормативно-правове забезпечення аудиторської діяльності

Досліджуючи поняття та зміст аудиторської діяльності, варто зазначити, що події, які відбувались в останні тридцять років в Україні, зумовили не лише позитивні, а й певні негативні тенденції, до яких належать:

- зниження рівня контролю з боку держави за приватним сектором економіки;
- зниження контролюючого впливу з боку уповноважених органів публічної адміністрації;
- рівень корупції, що загрожує національній безпеці; напружені зовнішньополітичні та економічні відносини із країнами колишнього СРСР;
- зниження доходів населення; зниження фінансової дисципліни як у приватному, так і в державному секторах економіки тощо.

Однак аналіз думок економічних експертів свідчить, що основною причиною цих негативних факторів є:

- недосконалість нормативно-правової бази;
- значний рівень корупції в органах публічної влади; складність податкового законодавства; непрозорість адміністративних процедур у сфері фінансового контролю тощо. Питання удосконалення нормативної бази у сфері аудиторської діяльності для України є вкрай актуальним, адже інтеграція нашої держави до світового співтовариства вимагає приведення вітчизняної нормативно-правової бази у цій сфері до міжнародних стандартів.

Аудиторська діяльність регулюється:

Таблиця 3.1

Нормативно-правове регулювання аудиторської діяльності

№з/п	Нормативно-правовий документ
1	Закон України від 21 грудня 2017 року № 2258-VIII «Про аudit фінансової звітності та аудиторську діяльність»
2	Наказ Міністерства фінансів України від 26 червня 2018 року № 587 «Про затвердження порядків проведення рейтингового голосування під час обрання представників професійних організацій аудиторів та бухгалтерів, які є членами Міжнародної федерації бухгалтерів, до номінаційного комітету та до комісії з атестації» [15]
3	Постанова Кабінету Міністрів України від 07.03.2023 № 206 «Порядок проведення рейтингового голосування під час обрання представників професійних організацій аудиторів та бухгалтерів до комісії з атестації» [16]
4	Наказ Міністерства фінансів України від 18 вересня 2018 року № 765 «Про утворення державної установи «Орган суспільного нагляду за аудиторською діяльністю» [17]
5	Постанова Кабінету Міністрів України від 02.06.2023 № 557 «Деякі питання сплати внеску суб'єктами аудиторської діяльності на користь Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю» [18]
6	Наказ Міністерства фінансів України від 14 серпня 2019 року № 341 «Про затвердження Порядку оприлюднення інформації щодо розміру та напрямів використання технічної допомоги, отриманої Органом суспільного нагляду за аудиторською діяльністю від урядів іноземних держав, їх агентств та установ, а також міжнародних фінансових організацій» [19]

7	Наказ Міністерства фінансів України від 17.05.2023 № 253 «Про затвердження Порядку проведення перевірок з контролю якості аудиторських послуг та інших перевірок» [20]
8	Постанова Кабінету Міністрів України від 17.03.2023 № 238 «Про затвердження вимог до незалежного суб'єкта аудиторської діяльності для проведення перевірки річної фінансової звітності Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю» [21]
9	Наказ Міністерства фінансів України від 22 січня 2020 року № 20 «Про затвердження Положення про Комісію з атестації» [22]
10	Наказ Міністерства фінансів України від 23 квітня 2020 року № 172 «Про внесення змін до Порядку ведення Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності» [23]
11	Наказ Міністерства фінансів України від 06 липня 2020 року № 399 «Про затвердження Порядку складання іспитів при атестації аудиторів» [24]
12	Наказ Міністерства фінансів України від 06 липня 2020 року № 400 «Про затвердження Порядку безперервного професійного навчання аудиторів» [25]
13	Постанова Кабінету Міністрів України від 17 березня 2023 року № 238 «Про затвердження вимог до незалежного суб'єкта аудиторської діяльності для проведення перевірки річної фінансової звітності Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю» [26]

Отже, встановлено, нормативно-правове забезпечення аудиторської діяльності є сукупністю законів, нормативних актів, правил та стандартів, які регулюють виконання аудиторських робіт та діяльність аудиторських фірм і спеціалістів. Воно має величезне значення для забезпечення високої якості та надійності аудиторських послуг, а також для захисту інтересів стейкхолдерів.

Основні аспекти значення нормативно-правового забезпечення аудиторської діяльності полягають у:

- Забезпечені дотримання етичних та професійних стандартів. Нормативи визначають правила поведінки, обов'язки та відповідальність аудиторів. Це дозволяє уникнути конфліктів і захищає інтереси клієнтів та загального громадянства.
- Забезпечені якості та об'єктивності аудиторських послуг. Нормативи встановлюють стандарти виконання аудиту, які гарантують, що аудиторські роботи проводяться об'єктивно, незалежно та з високою якістю.
- Захист інтересів стейкхолдерів. Нормативно-правове забезпечення визначає обов'язки аудиторів перед різними групами інтересів, такими як акціонери, кредитори, державні органи та інші.
- Мінімізації ризиків та недорозумінь. Встановлення єдиних норм та стандартів дозволяє уникнути недорозумінь між аудиторами та їх клієнтами, а також зменшити ризик виникнення конфліктів.
- Підвищенні довіри громадськості до аудиторської професії. Нормативи допомагають встановити високі стандарти довіри та надійності для аудиторських послуг, що сприяє розвитку довіри до аудиторів.
- Захист від недобросовісних аудиторів та шахрайства. Нормативи встановлюють вимоги до кваліфікації та професійності аудиторів, що запобігає недобросовісним практикам та шахрайству.
- Сприянні розвитку та стабільності фінансового ринку. Забезпечення стандартів аудиту допомагає зберегти стабільність та довіру до фінансового ринку.
- Відповідності до міжнародних стандартів. Нормативно-правове забезпечення часто включає в себе вимоги щодо використання міжнародних стандартів аудиту та фінансової звітності, що сприяє глобалізації та зростанню конкурентоспроможності економіки.

Загалом, нормативно-правове забезпечення аудиторської діяльності є фундаментально важливим для забезпечення високого стандарту якості та надійності аудиторських послуг.

3.3 Уdosконалення аудиторської діяльності

Уdosконалення аудиторської діяльності є важливим завданням для підвищення якості та ефективності аудиторських послуг. Ось кілька можливих напрямків удосконалення:

Рис. 3.4 Напрями удосконалення аудиторської діяльності

А також:

- створення сприятливого робочого середовища та корпоративної культури. Розвиток командної співпраці та внутрішнього довіри сприяє покращенню результатів роботи аудиторського колективу.

- Активна комунікація та відкритість перед стейкхолдерами. Регулярна комунікація з клієнтами та іншими стейкхолдерами сприяє побудові довіри та розуміння їх потреб.

Загалом, удосконалення аудиторської діяльності включає в себе комплексний підхід до покращення якості та ефективності аудиторських послуг та забезпечення високого стандарту професійної діяльності.

Висновки до розділу 3

Дослідження організації та методики аудиту надання послуг у сфері бухгалтерського обліку та аудиту дозволило зробити наступні висновки:

1. Аудит фінансової звітності - аудиторська послуга з перевірки даних бухгалтерського обліку і показників фінансової звітності та/або консолідованої фінансової звітності юридичної особи або представництва іноземного суб'єкта господарювання, або іншого суб'єкта, який подає фінансову звітність та консолідовану фінансову звітність групи, з метою висловлення незалежної думки аудитора про її відповідність в усіх суттєвих аспектах вимогам національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, міжнародних стандартів фінансової звітності або іншим вимогам.

2. Для виконання супутніх аудиту послуг від виконавців вимагається професійна компетентність в області аудиту, бухгалтерського обліку, економічного аналізу, оподаткування, господарського права та економіки. Відповідно до Закону про аудиторську діяльність під супутніми аудиту послугами розуміються відмінні від аудиту послуги, пов'язані виразом у встановленій формі незалежної думки про інформацію організацій.

3. Всі супутні аудиту послуги по відношенню до обов'язкового аудиту поділяються на «сумісні» і «несумісні». При наданні сумісних послуг вони можуть бути виконані одночасно або безпосередньо перед проведенням обов'язкової перевірки; допускається також включення сумісних послуг в загальний перелік робіт за договором обов'язкового щорічного аудиту.

4. Отже, встановлено, нормативно-правове забезпечення аудиторської діяльності є сукупністю законів, нормативних актів, правил та стандартів, які регулюють виконання аудиторських робіт та діяльність аудиторських фірм і спеціалістів. Воно має величезне значення для забезпечення високої якості та надійності аудиторських послуг, а також для захисту інтересів стейкхолдерів. Загалом, нормативно-правове забезпечення аудиторської діяльності є фундаментально важливим для забезпечення високого стандарту якості та надійності аудиторських послуг.

ВИСНОВКИ

В кваліфікаційній роботі здійснено теоретичне узагальнення основ організації та методики надання послуг у сфері бухгалтерського обліку та аудиту. У результаті дослідження отримано наукові результати теоретичного та практичного спрямування, зокрема:

4. Підприємства, які займаються діяльністю у сфері бухгалтерського обліку й аудиту, відіграють важливу роль у фінансовій системі країни та бізнес-середовищі загалом. Ці підприємства надають клієнтам послуги з обліку та аналізу фінансової інформації. Це може включати ведення бухгалтерського обліку, складання звітності, розробку фінансових планів тощо. Підприємства в цій сфері повинні забезпечувати незалежність від своїх клієнтів та подій, які можуть вплинути на їхню об'єктивність. Фахівці цих підприємств повинні мати високий рівень компетенції в області бухгалтерського обліку, фінансів, податкового права, аудиту та інших супутніх сфер.

5. Підприємства в цій галузі відіграють ключову роль у забезпеченні надійності та довіреності фінансової інформації, що використовується для прийняття управлінських та інвестиційних рішень. Однак, через складність сучасного бізнесу, їхні функції та відповідальність неперервно розширяються та ускладнюються.

6. Мета SWOT-аналізу для підприємства у сфері бухгалтерського обліку й аудиту полягає в ідентифікації й аналізі цих чотирьох груп факторів, щоб приймати обґрунтовані стратегічні рішення та планувати подальший розвиток. WOT-аналіз (аналіз сильних і слабких сторін, можливостей і загроз) є потужним інструментом стратегічного аналізу, який дозволяє оцінити внутрішні та зовнішні фактори, що впливають на організацію. Загалом, підприємство у сфері бухгалтерського обліку й аудиту має сильні основи в професійному рівні та репутації, проте слід приділяти увагу диверсифікації клієнтської бази та активному апгрейду технологічних засобів. Можливості для росту та розширення послуг присутні і можуть бути використані для подальшого розвитку підприємства.

7. Основною метою спрощеної системи оподаткування, як правило, є полегшення ведення бухгалтерського обліку, обчислення податків та складання звітності. Податок розраховується за касовим методом і поширюється попри всі кошти, що надійшли розрахунковий рахунок чи касу підприємства. У багатьох випадках компанії, які надають послуги, обирають спрощену систему оподаткування. Компанії, які працюють у сфері торгівлі, можуть опинитися у невигідному становищі, оскільки націнки не допускаються, а витрати на єдине оподаткування не враховуються.

8. До бухгалтерських послуг, наприклад, належать: організація й ведення бухгалтерського обліку, відновлення бухобліку, його автоматизація, розробка наказу про облікову політику, складання фінансової звітності, складання та подання звітів до податкових органів, разові письмові або усні консультації з бухобліку та податків тощо.

9. На відміну від цього, до аудиторських послуг відносять: перевірку даних бухгалтерського обліку та показників фінансової звітності з метою висловлювання незалежної думки аудитора щодо її достовірності, підтвердження коректності відображення операцій у бухгалтерському обліку, виявлення помилок, фактів шахрайства, некомпетентності, умисного перекручування звітності, надання рекомендацій з усунення порушень тощо.

10. Надання послуг з ведення бухгалтерського обліку включає в себе кілька етапів та дій, спрямованих на забезпечення точного та професійного обліку фінансів підприємства. Цей процес може варіюватися в залежності від конкретних потреб клієнта та специфіки бухгалтерських послуг, але загальна структура надання бухгалтерських послуг досить схожа для багатьох підприємств.

11. Для обліку операцій з надання бухгалтерських послуг зазвичай використовують позамовний метод. За цим методом об'єктом калькулювання є виробниче замовлення, що відкривається на певну послугу для конкретного замовника. Тобто всі прямі витрати обліковують у розрізі встановлених статей калькуляції за окремими виробничими замовленнями.

12. У бухгалтерському обліку доходи від реалізованих послуг відображаються за кредитом субрахунка 703, а витрати, пов'язані з їх наданням, – за дебетом субрахунка 903. Вартість отриманих послуг відноситься на витрати залежно від напрямку їх використання в господарській діяльності платника податків.

10 . Аудит фінансової звітності - аудиторська послуга з перевірки даних бухгалтерського обліку і показників фінансової звітності та/або консолідованої фінансової звітності юридичної особи або представництва іноземного суб'єкта господарювання, або іншого суб'єкта, який подає фінансову звітність та консолідовану фінансову звітність групи, з метою висловлення незалежної думки аудитора про її відповідність в усіх суттєвих аспектах вимогам національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, міжнародних стандартів фінансової звітності або іншим вимогам.

11. Для виконання супутніх аудиту послуг від виконавців вимагається професійна компетентність в області аудиту, бухгалтерського обліку, економічного аналізу, оподаткування, господарського права та економіки. Відповідно до Закону про аудиторську діяльність під супутніми аудиту послугами розуміються відмінні від аудиту послуги, пов'язані виразом у встановленій формі незалежної думки про інформацію організацій.

12. Всі супутні аудиту послуги по відношенню до обов'язкового аудиту поділяються на «сумісні» і «несумісні». При наданні сумісних послуг вони можуть бути виконані одночасно або безпосередньо перед проведенням обов'язкової перевірки; допускається також включення сумісних послуг в загальний перелік робіт за договором обов'язкового щорічного аудиту.

13. Отже, встановлено, нормативно-правове забезпечення аудиторської діяльності є сукупністю законів, нормативних актів, правил та стандартів, які регулюють виконання аудиторських робіт та діяльність аудиторських фірм і спеціалістів. Воно має величезне значення для забезпечення високої якості та надійності аудиторських послуг, а також для захисту інтересів стейкхолдерів. Загалом, нормативно-правове забезпечення аудиторської діяльності є

фундаментально важливим для забезпечення високого стандарту якості та надійності аудиторських послуг.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Ляхович Г. І. Етапи здійснення бухгалтерського аутсорсингу. Бізнес Інформ, 2017, 4 (471): 324-328.
2. Шевчук, В. Р.; Кондратьєва, В. Є. Передумови та переваги (недоліки) аутсорсингу послуг із внутрішнього аудиту. Науковий вісник НЛТУ України, 2015, 25.3: 325-331.
3. Яремко І., Гузандрова В. Аутсорсинг як інструмент ведення бухгалтерського обліку та його актуалізація в сучасних умовах. Економіка та суспільство, 2022, 37.
4. Лайчук С. М. Ціноутворення вартості послуг бухгалтерського аутсорсингу. Бізнес Інформ, 2018, 2 (481): 210-214.
5. Воронко Р. М., et al. Сутність аутсорсингу бухгалтерського обліку, сфера та можливості його використання. Вісник ЛТЕУ. Економічні науки, 2021, 65: 23-32.
6. Класифікація видів економічної діяльності ДК 009:2010 : Наказ; Держспоживстандарт України від 11.10.2010 № 457 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/vb457609-10> (дата звернення: 22.09.2023)
7. Ареф'єва О. В., Вовк О. М. Формування механізму нарощування ефективності використання резервів розвитку потенціалу підприємства. Інфраструктура ринку. 2018. № 25. С. 310-317.
8. Штефанич Д. А., Братко О. С., Дячун О. Д., Лагоцька Н. З., Окрепкий Р. Б., Маркетинговий аналіз / за заг. ред. Штефанича Д. А. Тернопіль: Економічна думка. 2011. 267 с.
9. Податковий кодекс України : Кодекс України; Закон, Кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2755-17> (дата звернення: 22.09.2023)
10. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку : Наказ; Мінфін України від 29.11.1999 № 290 // База

даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0860-99> (дата звернення: 22.09.2023)

11. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : Інструкція; Мінфін України від 30.11.1999 № 291 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0893-99> (дата звернення: 22.09.2023)

12. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку : Наказ; Мінфін України від 31.12.1999 № 318 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0027-00> (дата звернення: 22.09.2023)

13. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність : Закон України від 21.12.2017 № 2258-VIII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2258-19> (дата звернення: 22.09.2023)

14. Аудит та його супутні послуги. URL: <https://www.komplaens-audit.top/stat-komplaens-audit/audit-i-suputni-auditi-poslugi.html>. (дата звернення: 22.09.2023)

15. Про затвердження порядків проведення рейтингового голосування під час обрання представників професійних організацій аудиторів та бухгалтерів, які є членами Міжнародної федерації бухгалтерів, до номінаційного комітету та до комісії з атестації : Наказ; Мінфін України від 26.06.2018 № 587 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z1033-18> (дата звернення: 23.09.2023)

16. Про затвердження Порядку проведення рейтингового голосування під час обрання представників професійних організацій аудиторів та бухгалтерів до комісії з атестації : Постанова Кабінету Міністрів України; Порядок від 07.03.2023 № 206 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/206-2023-%D0%BF> (дата звернення: 23.09.2023)

17. Про затвердження Порядку ведення Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності : Наказ; Мінфін України від 19.09.2018 № 766 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z1107-18> (дата звернення: 23.09.2023)

18. Деякі питання сплати внеску суб'єктами аудиторської діяльності на користь Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю : Постанова Кабінету Міністрів України; Перелік від 02.06.2023 № 557 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/557-2023-%D0%BF> (дата звернення: 23.09.2023)

19. Про затвердження Порядку оприлюднення інформації щодо розміру та напрямів використання технічної допомоги, отриманої Органом суспільного нагляду за аудиторською діяльністю від урядів іноземних держав, їх агентств та установ, а також міжнародних фінансових організацій : Наказ; Мінфін України від 14.08.2019 № 341 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z1007-19> (дата звернення: 23.09.2023)

20. Про затвердження Порядку проведення перевірок з контролю якості аудиторських послуг та інших перевірок : Наказ; Мінфін України від 17.05.2023 № 253 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z1127-23> (дата звернення: 23.09.2023)

21. Про затвердження вимог до незалежного суб'єкта аудиторської діяльності для проведення перевірки річної фінансової звітності Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю : Постанова Кабінету Міністрів України; Вимоги від 17.03.2023 № 238 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/238-2023-%D0%BF> (дата звернення: 23.09.2023)

22. Про затвердження Положення про Комісію з атестації : Наказ; Мінфін України від 22.01.2020 № 20 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0238-20> (дата звернення: 23.09.2023)

23. Про внесення змін до Порядку ведення Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності : Наказ; Мінфін України від 19.06.2023 № 329 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z1321-23> (дата звернення: 23.09.2023)

24. Про затвердження Порядку складання іспитів при атестації аудиторів : Наказ; Мінфін України від 06.07.2020 № 399 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z1100-20> (дата звернення: 23.09.2023)

25. Про затвердження Порядку безперервного професійного навчання аудиторів : Наказ; Мінфін України від 06.07.2020 № 400 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0999-20> (дата звернення: 23.09.2023)

26. Про затвердження вимог до незалежного суб'єкта аудиторської діяльності для проведення перевірки річної фінансової звітності Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю : Постанова Кабінету Міністрів України; Вимоги від 17.03.2023 № 238 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/238-2023-%D0%BF> (дата звернення: 23.09.2023)

Відгук

на кваліфікаційну роботу магістра групи 071м-22з-1 Глови Євгена Юрійовича на тему: «Організація та методика надання послуг у сфері бухгалтерського обліку та аудиту (на прикладі ТОВ «Облік-сервіс»)»

Тема дипломної роботи затверджена наказом ректора НТУ«ДП».

Мета дипломної роботи – обґрунтування теоретичних положень, а також розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення організації та методики надання послуг у сфері бухгалтерського обліку та аудиту.

Актуальність теми обумовлена тим, що організація та методика надання послуг у сфері бухгалтерського обліку та аудиту є важливою складовою для забезпечення ефективності фінансової діяльності підприємств та підвищення їх конкурентоспроможності.

Тема дипломної роботи безпосередньо пов’язана з об’єктом дослідження спеціаліста фаху – обліком і аудитом діяльності підприємства.

Задачі дипломної роботи (розробка заходів щодо удосконалення управління контролально-обліковими процесами підприємства) віднесені в освітньо-кваліфікаційній характеристиці фахівця до складу евристичних, вирішення яких основане на знаково-розумових уміннях фахівця.

Практичне значення результатів роботи полягає в тому, що їх використання дає можливість розробити рекомендації з удосконалення обліку та аудиту надання послуг у сфері бухгалтерського обліку та аудиту відповідно до сучасних умов господарювання. Отримані результати спрямовані на підвищення достовірності, оперативності та аналітичності обліку ні підприємству.

Реальність дипломної роботи підтверджена відгуком керівника дипломної роботи від установи, у якому зазначена можливість впровадження запропонованих заходів у роботі установи.

Пояснювальна записка має незначні відхилення від вимог стандартів ЄСКД.

Дипломна робота виконана самостійно з дотриманням термінів, вказаних у календарному плані.

Дипломна робота в цілому заслуговує оцінки «_____», а студент
Глова Євген Юрійович – на присвоєння кваліфікації

Керівник дипломної роботи
д.е.н., зав. каф.
МВА

М.С.Пашкевич